

20 Noiembrie 2015, nr. 658

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la jocurile de noroc – art.25, 11, ș.a.; Legea cu privire la publicitate – art.19, 22; ș.a.)

(Înregistrat în Parlament cu numărul 374 din 12 Octombrie 2015)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la jocurile de noroc – art.25, 11, ș.a.; Legea cu privire la publicitate – art.19, 22; ș.a.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Scopul declarat al proiectului de lege este îndeplinirea condițiilor de participare la activitățile legate de jocurile de noroc, inclusiv ridicarea vârstei minime pentru a participa la jocurile de noroc, stabilirea unor restricții privind amplasarea localurilor și a orelor de lucru, limitarea sumelor maxime pentru diferite tipuri de jocuri de noroc, limitarea publicității, îndeplinirea pedepsei penale și contravenționale, limitarea opțiunilor de gaj al bunurilor pentru a participa la jocurile de noroc.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

Proiectul de lege a fost plasat pe site-ul Parlamentului cu data de înregistrare 12 octombrie 2015.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă** Proiectul de lege nu a fost supus încă dezbaterilor plenare, astfel societatea civilă dispune de posibilitate să își expună opiniile pe marginea proiectului de lege.

- 6. Suficiența argumentării.** Nota informativă conține mai multe referințe la diverse practici din domeniu din state UE, dar și din SUA, China și alte state ale lumii. Proiectul mai este susținut și de date ce reies dintr-un sondaj cu un eșantion de 100 persoane. Rezultatele acestuia sunt citate pentru a justifica intervenția în sensul și scopurile enunțate mai sus. Se face referire și la date statistice, colectate din surse oficiale, precum și se face o analiză comparativă a mai multor domenii.

În același timp, deși intuitiv ar putea fi stabilită legătura cauzală dintre participarea la jocurile de noroc și consecințele imediate de pierdere cu comiterea de infracțiuni de furt, jaf și huliganism, nu au fost prezentate dovezi că există un număr de bănuți, învinuți, inculpați sau condamnați de infracțiuni de furt, jaf și huliganism și practicarea jocurilor de noroc.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

La momentul actual nu există legislație UE armonizată pentru domeniul serviciilor de jocuri de noroc. În același timp, există mai multe decizii ale Curților UE care acceptă limitarea libertății de prestare a serviciilor de jocuri de noroc pe motiv de interes public, inclusiv autorizarea monopolului asupra serviciilor de jocuri de noroc, lipsa unei obligații din partea Statelor Membre să recunoască reciproc licențele eliberate de alte State Membre în domeniul jocurilor de noroc, inclusiv a jocurilor de noroc pe internet, limitarea dependenței de jocuri de noroc prin ridicarea vârstei minime, limitarea publicității pentru serviciile de jocuri de noroc și stabilirea altor restricții etc. În acest sens se recomandă referirea la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, spre exemplu cauzele: C-212/08, C-46/08, C-316/07 etc.

Cu referire la practicile altor state ale lumii, nota informativă face referire la careva din ele, în special cele legate de excluderea în general a jocurilor de noroc, limitarea publicității pentru astfel de servicii, plasarea localurilor respective în regiuni îndepărtate ale localităților, ridicarea cenzului de vîrstă și altele. Se recomandă referirea la mai multe practici din domeniu clasificate după subiectul concret: plasarea localurilor, vîrsta minimă, limitarea jocurilor de noroc pe internet etc. În acest sens cele mai bune practici UE în domeniu sunt sistematizate într-un studiu recent al Comisiei Europene pe domeniul respectiv, disponibil pe situl:

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8180&lang=en&tpa_id=1072&title=Study%2Don%2Dthe%2Drole%2Dof%2Dregulators%2Dfor%2Donline%2Dgambling%3A%2Dauthorisation%2C%2Dsupervision%2Dand%2Denforcement

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Nota informativă la proiectul de lege nu conține o evaluarea a costurilor ce țin de implementarea proiectului de lege. Deși există unele argumente privind necesitatea limitării acestor servicii și efectul benefic asupra altor sectoare ale economiei, nota informativă nu conține o fundamentare suficientă economico-financiară a proiectului.

9. Analiza impactului de reglementare a proiectului. La proiectul de lege nu este anexată o analiză a impactului de reglementare. În baza Hotărîrii Guvernului nr. 1230 din 24.10.2006 pentru proiectele de acte legislative este necesară și o analiză a impactului de reglementare care să justifice intervenția legislativă. În nota informativă se face referire la unele aspecte care ar putea face parte din analiza impactului de reglementare, inclusiv sondajele de opinii organizate pentru stabilirea motivelor care stau la baza participării în jocuri de noroc, subiecții participanți, inclusiv după criteriile de venituri, vîrste etc., precum și alte criterii. Acestea ar putea fi utilizate pentru a completa analiza impactului de reglementare și a susține proiectul de lege.

Evaluarea de fond a coruptibilității

10. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

11. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

Dacă va fi aplicat, proiectul de lege va limita activitatea întreprinderilor din domeniul jocurilor de noroc, însă va aduce o protecție sporită pentru mai multe grupuri vulnerabile de persoane și va asigura protecție pentru membrii de familie și societate la general.

12. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Proiectul de lege propune modificări la Codul contravențional și Codul penal, care nu sunt conforme cu prevederile generale ale acestor două acte legislative codificate: limitele maxime de aplicare a sancțiunilor și formularea componentelor de infracțiune.

13. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Proiectul de lege conține inexactități de formulare și de exigență de tehnică legislativă, care în consecință nu respectă prevederile legii privind actele legislative.

14. Reglementarea activității autorităților publice. În baza proiectului de lege se oferă atribuții pentru autoritățile publice locale în stabilirea locației de amplasare a localurilor pentru jocurile de noroc. Pe de altă parte același proiect de lege stabilește că amplasarea sălilor de joc pentru desfășurarea jocurilor de noroc și pariurilor la o distanță mai mică de 10 km de la intrare în localitățile rurale și/sau urbane este interzisă. Întrucât autoritățile publice locale pot decide doar cu privire la amplasarea sălilor în raza teritorială a autorității publice locale, decizia cu privire la amplasarea sălilor în extravilanul localității nu poate avea loc întrucât nu este de competența autorității publice locale respective. În consecință, prevederea ce ține de amplasarea sălilor de jocuri de noroc și pariuri la o distanță de cel puțin 10 km de la intrarea în localități nu poate decisa de autoritățile publice locale și urmează a fi decisă de o altă autoritate, care nu este specificată în proiectul de lege. Mai mult, competențele oferite prin proiectul de lege autorităților publice locale nu are sens întrucât în limita geografică și administrativ teritorială a localității nu pot fi amplasate săli de jocuri de noroc și pariuri, fiind exclusă această posibilitate de alte prevederi din proiectul de lege.

15. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Articolul 1, punctele 1 și 2	În Legea nr. 285 din 18.02.1999 cu privire la jocurile de noroc, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 1. În alineatul (1) art. 2 textul "Noțiunea de joc de noroc (1) Prin joc de noroc, în sensul prezentei legi, se înțelege jocul, desfășurat conform regulilor, participarea la care permite a câștiga bani, alte bunuri sau drepturi patrimoniale, iar rezultatul este garantat, în întregime sau parțial, de evenimente aleatorii", se înlocuiește cu textul: "Noțiuni principale Automatele de joc - dispozitive mecanice sau electronice, care se pun în funcțiune cu ajutorul monedelor, jetoanelor sau în alt mod și la care câștigul este generat în exclusivitate de elemente aleatorii	În esență modificarea și completarea adusă la articolul 2 din Legea cu privire la jocurile de noroc este transferul de definiții ce pot fi găsite în textul legii de la articolele 5, 14, 15, 19, 22, 26, 29, 38, 39 și 40, care au fost plasate în respectivele articole urmărind scopul de a structura diverse tipuri de jocuri de noroc. Prin includerea definițiilor în articolul 2 se va crea o confuzie privind norma aplicabilă pentru fiecare tip de joc de noroc. Legea în structura sa actuală urmărește logica prezentării reglementărilor de la general la special, astfel începe cu noțiunea de joc de noroc. În continuare, sunt oferite reglementări privind participanții la joc și drepturile și obligațiile pe care le dețin, ca ulterior să se prezinte norme detaliate pentru diferite tipuri de jocuri de noroc precum cazinourile, automatele de joc, loteria, pariul și jocurile de noroc organizate prin intermediul sistemelor de comunicații. Modificarea propusă nu va face decât să aducă mai multe neclarități privind aplicarea normelor concrete. Spre exemplu, dacă se exclude articolul 14 (1) atunci acesta își pierde sensul. Permutarea definițiilor dintr-un loc în altul al legii nu corespunde nici tehnicii legislative, întrucât nu asigură claritate la aplicarea normei și induce în eroare subiecții de drept.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Se comandă excluderea articolelor 1 și 2 din proiectul de lege și păstrarea structurii actuale a legii cu privire la jocurile de noroc fără a fi mutate prevederile legii într-un articol separat pe definiții.

		<p>Cazinoul - un local de joc special unde, folosind ruleta, mesele pentru jocuri de cărți și jocuri cu zaruri, precum și alt inventar de joc, se desfășoară jocurile de noroc autorizate, cu anunțarea câștigului în bani sau în alte bunuri</p> <p>Garanția financiară - un instrument financiar cu ajutorul căruia organizatorul jocurilor de noroc garantează protecția intereselor financiare ale participanților la joc</p> <p>Joc de noroc - jocul desfășurat conform regulilor, participarea la care permite a câștiga bani, alte bunuri sau drepturi patrimoniale, iar rezultatul este generat, în întregime sau parțial, de evenimente aleatorii</p> <p>Jucător - persoana care a plătit participarea sa la joc și are dreptul să primească câștigul prevăzut de regulile jocului</p> <p>Locul pentru jocuri - un loc special amenajat, folosit în exclusivitate pentru exploatarea automatelor de joc de clasa "A" sau clasa "B", ce corespunde următoarelor cerințe:</p> <p>a) dispune de cel mult 14 automate de joc de clasa "A" în stare de funcționare; b) dispune de cel mult 9 automate de joc de clasa "B" în stare de funcționare; c) dispune de încăpere pentru casă, special amenajată, în care se efectuează operații de schimb al banilor pe echivalentul lor, care se folosește pentru participarea la joc, și schimbul echivalentului pe bani etc.</p> <p>Articolul 2(1), articolul 5(1), articolul 14(1), articolul 15(1), articolul 19(1), articolul 22(1), articolul 26(1), (2), (3), articolul 29, articolul 38 (1), articolul 39, articolul 40 se exclud.</p>			
2	Articolul 1, punctele 5 și 6	<p>La articolul 14 alin. (3) cu textul : "Autoritățile administrației publice locale pot impune restricții în ceea ce privește amplasarea și regimul de lucru al sălilor de joc din interiorul lor" se exclude. După</p>	<p>Competența autorităților publice locale de a impune restricții privind amplasarea și regimul de lucru al sălilor de joc din interiorul lor este o competență ce ține de autoritatea publică locală și urmează a fi păstrată, întrucât limitează competențele lor și mandatul oferit de cetățeni în cadrul alegerilor locale. Stabilirea unei limitări pentru sălile de joc care desfășoară atât</p>	<p>Coruptibilitate</p> <p>Concurența normelor de drept Lacune de drept Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive</p>	<p>Se recomandă revizuirea tipurilor de entități care pot oferi jocuri de noroc și tipul acestora. Ulterior, după o clasificare a lor în baza legii, se propune stabilirea gradului de pericol de dependență, inclusiv</p>

articolul 14 va urma articolul 14/1 cu următorul conținut: "Restricții privind amplasarea și regimul de lucru al sălilor de joc din interiorul lor (1) Se interzice amplasarea sălilor de joc pentru desfășurarea jocurilor de noroc și pariurilor la o distanță de mai puțin de 10 km de la intrarea în localitățile rurale și/sau urbane. (2) Se interzice amplasarea sălilor de joc pentru desfășurarea jocurilor de noroc la o distanță de mai puțin de 10 km de la amplasarea unor entități sociale și/sau comerciale, precum: a) instituții de învățământ mediu de specialitate, superior, instituții medicale, localuri sportive, terenuri de sport, stadioane și teritorii adiacente ale acestora, instituții de alimentație publică și comerț de profil social b) instituții medico-sanitare publice private, instituții de reabilitare și sanatoriale c) sediile instituțiilor publice d) stații de așteptare ale mijloacelor de transport public, pasaje pietonale e) magazine, piețe agricole și industriale, autogări, gări feroviare, stații de transport public, zone de agrement și de odihnă f) hotelurile, centre de plasament temporar și/sau cazare temporară g) blocuri locative h) stadioane, complexe sportive și spații destinate

jocuri de noroc cît și pariuri este binevenită, însă aduce limitări acestui tip de activități de jocuri de noroc comparativ cu locurile pentru jocuri de noroc, care nu sunt supuse unei restricții la nivel de amplasare similare sau proporționale după pericolul pe care îl poartă pentru cetățeni, în special pentru persoanele social-vulnerabile și nu contribuie la reducerea acestor riscuri. Lista de entități sociale lângă care este interzisă amplasarea sălilor de joc la o distanță mai mică de 10 km nu este exhaustivă și uneori repetă aceleași entități. Astfel, cinematografele nu sunt incluse în lista de entități sociale unde nu ar trebui plasate sălile de joc. De asemenea, stațiile de așteptare și stadioanele se repetă.

pentru grupurile social-vulnerabile și în dependență de aceasta, includerea lor în tipurile de jocuri de noroc care să fie amplasate la o distanță de mai mult de 10 km de la intrarea în localități și de la obiective de menire social-culturală. Astfel, pentru jocurile de noroc care pot fi accesate doar fizic în virtutea specificului lor pentru cele din cadrul cazinourilor și sălilor de joc, se propune limitarea accesului la tipurile de jocuri de noroc precum jocurile de cărți, ruleta, zaruri și pentru diverse tipuri de pariuri. Legea la momentul actual nu prevede o definiție clară pentru casele de pariuri, ele fiind catalogate ca săli pentru joc. O completare cu o definiție specială, precum este cazul cazinourilor ar oferi o claritate mai mare pentru normele aplicabile pentru pariuri. Pentru locurile de joc, care sunt în exclusivitate compuse din automate de joc de tip A sau B se propune revizuirea locului amplasării lor, întrucât după legea actuală și după proiectul de lege ele nu sunt supuse cerinței de amplasare la o distanță de minimum 10 km de la localitate sau de la obiective de menire social-culturală. Întrucât automatele de joc de tip B nu au limite la mize și la cîștiguri, așa după cum prevede articolul 23 din Lege, se propune limitarea accesului la aceste tipuri de automate de joc similar cu cele propuse pentru sălile de joc, inclusiv pentru cazinouri și pentru casele de pariat. Amplasarea locurilor pentru jocuri avînd în exclusivitate automate de tip A, care au limitări la mize de 1 leu pe monedă sau jeton și o limită de maximum 50 mize drept cîștig ar putea fi supuse unor reglementări mai puțin restrictive de amplasare în

					interiorul localităților în raport cu diverse obiective de menire social-culturală.
3	Articolul 1, punctul 7	La articolul 10 textul: "Organizatorul jocurilor de noroc Organizatorul jocurilor de noroc poate fi o persoană juridică, rezidentă în Republica Moldova, care deține licența respectivă și desfășoară nemijlocit jocuri de noroc autorizate. Cota totală a fondatorilor (acționarilor) străini nu va depăși 49% din capitalul social." se înlocuiește cu textul "Mărimea valorilor monetare la organizarea și participarea la jocurile de noroc (1) Mărimea valorilor monetare depuse la inițierea jocurilor de noroc de către participant va varia în funcție de tipul jocurilor de noroc, între următoarele limite: a) jocurile de șansă - valoarea minimă 20 lei, valoarea maximă 400 lei b) pariuri - valoarea minimă 50 lei, valoarea maximă 500 lei c) jocurile de abilitate - valoarea minimă 50 lei, valoarea maximă 500 lei".	Cu referire la excluderea definiției din articolul 10 și plasarea acesteia (organizatorul jocurilor de noroc) ne-am expus în comentariul de mai sus. Schimbarea sensului articolului dintr-o lege poate să aducă confuzii. Se propune introducerea unui articol cu indice pentru a exclude confuzia în aplicarea articolelor din lege. Deși limitarea valorilor monetare ce pot fi depuse de jucători pentru jocurile de noroc este un instrument adițional pentru a limita dependența și valoarea daunelor pe care le pot cauza participarea excesivă la jocuri de noroc, norma data este ineficientă întrucât nu sunt atinse scopurile proiectului de lege. Întâi de toate, aceste limite nu sunt aplicabile în calitate de restricție pentru organizatorii jocurilor de noroc. Aceste limite pot fi aplicate consecutiv pentru inițierea fiecărui joc de noroc, iar numărul de inițieri nu este limitat. Pe de altă parte norma data este în contradicție cu prevederile articolului 23 în privința automatelor de joc de tip A, care limitează la 1 leu valoarea monedei sau a jetonului. Jocurile de șansă, după clasificarea existentă în lege includ și aceste tipuri de joc.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept	Se recomandă revizuirea formulării privind limitările ce sînt de mizele minime și maxime, precum și limitări la sumele maxime pe care jucătorii le pot include în mizele lor față de operatorii de jocuri de noroc, în dependență de tipul acestor jocuri. De asemenea, se recomandă ajustarea acestor limite minime și maxime privind mizele cu prevederile articolului 23 din Legea cu privire la jocurile de noroc.
4	Articolul 2.	Articolul 22, după alineatul 7 se va completa cu textul:	În redacția actuală nu există articolul 22 alin. 7.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept	Alin. 7 urmează a fi modificat cu alin. 6, iar noul alineat numerotat cu cifra 7.
5	Articolul 3.	După articolul 90/1 se introduce articolul 90/2, care va avea următorul cuprins: "Articolul 90/2. Activități de plasare, difuzare și derulare a informațiilor, a publicității cu referință la desfășurarea activităților legate de jocurile de noroc și pariuri (1) Se interzice difuzarea, plasarea sau derularea informațiilor, a publicității cu referință la activitățile legate de jocurile de noroc și pariuri, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare. (2) Difuzarea, plasarea și derularea informațiilor, a publicității cu referință la activitățile legate de	Textul articolului propus reglementează o încălcare deja prevăzută de Codul Contravențional - articolul 364. În același timp, nu se respectă structura normei contravenționale, precum și limitele de aplicare a amenzilor și a pedepsei de privare de dreptul de a desfășura o anumită activitate pentru persoanele juridice. Articolul 34 din Codul Contravențional prevede limite de pînă la 500 unități convenționale pentru persoane cu funcții de răspundere și de la 10 la 500 unități convenționale pentru persoane juridice. Suplimentar, articolul 39 prevede o limită de la 3 luni la 1 an de privare a dreptului persoanei juridice de a desfășura o anumită activitate.		Se recomandă revizuirea limitelor de amenzi prevăzute de proiectul de lege și încadrarea lor în articolul 364 din Codul Contravențional, pentru a corespunde tehnicii legislative, precum și a limitelor de aplicare a amenzilor și a sancțiunii de privare de dreptul unei persoane juridice să desfășoare o anumită activitate la limitele de 500 unități pentru persoane cu funcții de răspundere, 500 pentru persoane juridice și de la 3 luni la un 1 an pentru privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate. Adițional,

		jocurile de noroc și pariuri se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 unități convenționale aplicată persoanelor fizice sau juridice ce au săvârșit acțiuni în acest sens, cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate antreprenorială pe un termen de la 3 la 5 ani”			
6	Articolul 4.	După articolul 191 va urma articolul 191/1 cu următorul conținut: ”Articolul 191/1 Desfășurarea ilegală a activităților legate de jocurile de noroc și pariuri (1) Prin desfășurarea ilegală a activităților legate de jocurile de noroc și pariuri se înțelege: a) desfășurarea activităților legate de jocurile de noroc și pariuri fără înregistrarea (reînregistrarea) în organele autorizate b) amplasarea săliilor de joc pentru desfășurarea jocurilor de noroc și pariurilor interzice de legislație c) atragerea și implicarea persoanelor cu vârstă pînă la 21 ani în practicarea jocurilor de noroc și pariurilor d) atragerea și implicarea persoanelor fără disponibilități financiare cash în practicarea jocurilor de noroc și pariurilor, precum și creditarea jocurilor de noroc în baza gajării de către participanții la jocurile de noroc a bunurilor imobile și alte tipuri de bunuri” (2) Desfășurarea activităților legate de jocurile de noroc și pariuri fără înregistrarea (reînregistrarea) la organele autorizate se pedepsește cu o amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 pînă la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a obține licență de activitate în domeniu sau de a practica o anumită activitate antreprenorială pe un termen de pînă la 10 ani. (3) Amplasarea	Definițiile urmează a fi plasate în capitolul corespunzător din Codul Penal. Conținutul definițiilor necesită revizuire, inclusiv la capitolul definirii componentei de infracțiune. Limitele pedepselor penale stabilite în alin. 2 -5 din proiectul articolului 191/1 sunt aceleași deși gradul de pericol social din aceste alineate este diferit. Formularea privind privarea dreptului de a desfășura a o anumită activitate este formularea corectă, care include și lipsirea de dreptul de a obține o licență în acest domeniu.		Se recomandă revizuirea definițiilor stabilite în alin. 1 din proiectul articolului 191/1 și transferul acestuia într-un articol corespunzător din capitolul definiții din Codul Penal. Adicional, este nevoie de ajustat pedepsele în funcție de gravitatea faptelor, precum și de reformularea componentele de infracțiune din alin. 4 și 5 (nu este nevoie de utilizat cumulativ implicarea și atragerea din alin. 5). De asemenea, se propune includerea unor circumstanțe agravante pentru fiecare componentă propusă: săvârșită în mod repetat, care a dus la consecințe grave etc.

tăinuită a sălilor de joc pentru desfășurarea jocurilor de noroc și pariurilor la o distanță mai puțin de 10 km de la intrare în localitățile rurale și/sau urbane, și/sau în alte locuri interzise prevăzute de actele legislative în vigoare se pedepsește cu o amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a obține licență de activitate în domeniu sau de a practica o anumită activitate antreprenorială pe un termen de până la 10 ani. (4) Atragerea persoanelor cu vârsta până la 21 ani, sau practicarea cu aceștia a jocurilor de noroc și pariuri se pedepsește cu o amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a obține licență de activitate în domeniu sau de a practica o anumită activitate antreprenorială pe un termen de până la 10 ani. (5) Implicarea și atragerea persoanelor fără disponibilități financiare cash în practicarea jocurilor de noroc și pariurilor, precum și creditarea jocurilor de noroc în baza gajării de către participanții la jocurile de noroc a bunurilor imobile și alte tipuri de bunuri, se pedepsește cu o amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a obține licență de activitate în domeniu sau de a practica o anumită activitate antreprenorială pe un termen de până la 10 ani.

Concluzii

În partea ce ține de definiții, proiectul de lege nu aduce o valoare adăugată clarității actului legislativ, ci dimpotrivă creează confuzii și limitează acțiunea legii. Reglementările cu privire la amplasarea sălilor de joc nu sunt coordonate cu cele ce țin de competența autorităților publice locale de a decide cu privire la activitatea lor în afara hotarelor localității și este nevoie de instituit o autoritate care să ia decizii privind amplasarea acestora în afara localităților. Pentru locurile de joc este nevoie de instituit, de asemenea, unele restricții de amplasare pentru a fi proporționale măsurile restrictive cu cele propuse pentru sălile de joc, după cum sunt definite în Legea cu privire la jocurile de noroc. Se recomandă stabilirea unor restricții suplimentare pentru locurile de joc de noroc care dețin automate de joc de tip B, întrucât acestea nu sunt limitate la numărul și valoarea mizelor.

Prevederile propuse privind limitarea volumului minim și maxim al acestora nu este în corespundere cu scopurile proiectului de limitare a dependenței cetățenilor, inclusiv a persoanelor social-vulnerabile, și necesită norme adiționale cu privire la suma maximă de miză într-o sală de joc, cazinou, casă de pariuri etc.

Pedepsele propuse pentru Codul Contravențional și Codul Penal necesită revizuire în partea ce ține de limitele pedepselor ce pot fi aplicate, gravitatea faptelor, ce trebuie stabilite în ordine crescătoare, în special pentru articolul propus pentru Codul Penal, reformularea anumitor termeni pentru a exclude confuziile și interpretările multiple, precum și redactări pentru a corespunde cu termenii deja utilizați în aceste două Coduri.

Completările propuse pentru Legea privind administrația publică locală nu sunt în corespundere cu propunerile privind amplasarea la cel puțin 10 km de la intrarea în localități și necesită ajustări, inclusiv identificarea unei instituții care va fi responsabilă de emiterea acestor autorizații de amplasare în afara localităților. Competența cu privire la stabilirea regimului de lucru al locurilor de jocuri de noroc ar putea fi atribuit autorităților publice locale, însă se propune ca locurile de jocuri de noroc cu automate de joc de tip B de asemenea să fie amplasate în afara localităților, întrucât nu sunt limite cu privire la mize, valoarea lor maximă și numărul maxim de mize.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției